

15-26-1916

A Járáság

10

Wöck

Holzer

*cs. és kir. udvari és kamarai oxállító
divatháza
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 9.*

VILÁGOK TUSÁJÁN...

1914—1915

Wlassics Tibor verseskönyve

Ára 1 korona.

— A harmadik kiadás most jelent meg. —
Megrendelhető A Társaság kiadóhivatalában.

COGNAC
KEGLEVICH
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTÓDAI BUDAFOK

Rácz Daniel

*Női felöltők, angol hosztűnők és alkalmi toilették,
blousok, pongyolák áruháza és műtermei*

*Sürgöny cím, Roberácz.
Telefon: 167-02.*

*Budapest,
IV., Kútyó-utca 8.*

Kardos Rózsi és Juci

fényképészeti műterme

Budapest

Telefon: 105—80.

IV., Váci-utca 11/b.

HUBERT J. E.

GENTRY CLUB

kapható minden nagyobb üzletben

ELSŐ MAGYAR
PEZSGŐ-GYÁR
POZSONYBAN

Alapított 1825-ben

HÖLGYEKNEK LEGJOBBAN AJÁNLJUK A

KRIEGNER-FÉLE

AKÁCIA-SZÉPÍTŐ-

AKÁCIA-KRÉM 2.50 K, SZAPPAN 2 K,
POUDER 1.20 K. — Kapható mindenütt.

SZEREKET

Magyar Mosógépgyárművek

r.-t. * Budapest, IX., Dandár-utca 23.

Különleges gyártmányok: Teljes gőzmosódaberendezések, kézi- és erő-
üzemre. Herkules teknős kalanderek. Mosógépek. Vasalógépek. Centrifugál-
gépek. Szárítókészülékek. Fertőtlenítők stb., továbbá mozgó gőzmosóda.

Illusztrált prospektusok és tervezetek ingyen. Telefon József 6-41.

„DANDÁR“ MINTAGŐZMOSÓDA üzemben, saját gyártelepünkön.

LITTKÉ

Casino
for England
Cremant Rosé
Sport

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

A PARK-KLUB, AZ URI-KLUB, A GOLF-KLUB, A MAGYAR UNIO-KLUB ÉS A POZSONYI URI-KLUB HIVATALOS LAPJA.

FŐSZERKESZTŐ: DOBAY ISTVÁN DR. – TÁRSSZERKESZTŐ: SZÉNÁSY SÁNDOR DR. EGYETEMI MAGÁNTANÁR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, RITZ-SZALLO. – TELEFONSZÁM: 60-88.

Előfizetési árak: egy évre 18 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 40 fill.

III. évf.
13-ik szám.

Budapest.
1916 április 2.

A Gentryről.

Irta Berzeviczy Albert.

III.

A haladási eszmék szolidaritása hozza magával, hogy az egyikkel nem lehet szakítani anélkül, hogy valamennyivel összeütközésbe ne jönnének. Ezért a mily mértékben szorult ki a gentry egy részéből az a demokratikus szellem, melynek intézményeink fejlődésében oly nagy feladat jutott, oly mértékben kaptak benne lábra a legkülönbözőbb antiliberális irányzatok, úgy hogy mai nap már — sajnálattal bár, — be kell vallani, hogy a magyar liberalizmus nem bírja úgy, mint hajdan a gentryben legerősebb támaszát.

Nem akarunk behatóan foglalkozni azokkal a képtelen vádakkal, melyeket a ma nálunk még uralkodó szabadelvű irányzat ellen általánosságban fölhozni szoktak, sem azzal a lármával, a melyet ez irányzat jogos önvédelme miatt legújában csapnak, sem azzal a körmönfont fogással, a mellyel a leplezett ellenzéki reakció élni szokott, a midőn a liberális hajlamuak megráztatása s liberális hagyományaink kiméltése kedvéért megkülönböztetést tesz a régi és a jelenkori szabadelvűség közt, s ezt elnevezi börze-liberalizmusnak, zsidó-liberalizmusnak, bár minden indítványa és kívánsága a legeslegrégibb liberális elveket is arculcsapja. Csak kiemeljük, hogy a par excellence gentry-politikusok ennek a szemfényvesztésnek is felültek és szintén megragadtattak az által az áramlat által, melynek növelésén mai nap az ellenzék oly buzgalommal fáradozik, s a mely soha és semmiben sem indul ki az összesség, a nemzet egész szempontjából, hanem egyenként véve osztályt, érdekkört, mindig osztályérdeket állít szembe osztályérdekkel és mindegyiket külön akarja győzelemre vinni, ma ennek, holnap amannak a vereségével.

Még két más konkrét jelenségre kívánunk utalni. Az egyik az antiszemitizmus tagadhatatlan elterjedése

a gentryben, a másik a gentry-politikusok magatartása a felsőbb osztályok irányában, különösen az utóbbi időben.

Az elsőre nézve kevés a megjegyzésünk, nem taglaljuk most az antiszemitizmust, de hivatkozunk arra, a mit a szabadelvű párt parlamentben és sajtóban megmondott már akkor, midőn ennek az irányzatnak első szárnypróbálgatásaival volt csak dolgunk: hogy vigyázzanak azok, a kik a társadalmi téren megengedett, bár gyakran indokolatlan szimpátiákat vagy antipátiákat átjátszva a politikai térre, azzal hitegetik magukat, hogy ezáltal csak egy, az ő szemökben gyűlöletes osztálynak vagy felekezetnek okoznak kellemetlenséget, ha egyszer a liberalizmuson rést törtünk, nem mondhatjuk meg többé, mi minden fog azon a részen át belopódzni. Tekintsünk körül elfogulatlan szemmel és ítéljük meg, hogy mióta antiszemitizmusunk van, annak czégére alatt és azzal karöltve mennyi mindenféle reakcionárius törekvés nyomult be közéletünkbe, hány ponton van ma a polgári egyenlőség, a vallásfelekezetek egyenjogúsága, az állam jogállása az egyházzal szemben, a szabad tudomány és felvilágosodott oktatás, a gazdasági szabadság megtámadva vagy fenyegetve? Persze, a ki a gentry hivatását a visszafelé haladás vezérletében keresi, az mindezzel nagyon meg lehet elégedve, de a ki a magyar gentry politikai szerepét, úgy mint mi, a liberalizmustól elválaszthatatlannak tartja, csak sajnálattal fogja látni, hogy gyűlölködő érzelmek uralma alatt hogyan távolodik el mindinkább e szerepétől.

Nem csekélyebb rövidlátás mutatkozik a másik jelenségben: a gentry nagy részének magatartásában az arisztokráciával szemben.

Midőn a magyar arisztokráciáról szólunk, kénytelenek vagyunk éles megkülönböztetést tenni annak liberális és nem liberális része között, mert sehol, nemzetünk egy osztályában sincs e két irányzat egy-

mástól oly élesen különválasztva, mint ebben. Hazafiság dolgában egyaránt tiszteljük mind a kettőt s legkevésbé sem vagyunk hajlandók egész arisztokraciánk kiváló hivatását közéletünkben kétségbevonni; de miután a mi meggyőződésünk az, hogy Magyarország boldogulására még sokáig van szükség a viszonyokkal számító, józan, de határozottan liberális politikára, miután az arisztokrácia nem liberális részében sok retrograd eszme s nagy adag arisztokratizmus van képviselve, de még eddig egy öntudatos konzervatív irányzat egyáltalán hiányzik, és miután végre mi a gentryt a vele politikai téren mindig elválaszthatatlanul együtt működött szabadelvű mágnásainkkal együtt még mindig a liberális aera vezérletére tartjuk hivatottnak: az országos politika szempontjából is elhibázottnak, helytelennek, károsnak tartjuk az utóbbi időben — ellenzéki auspiciumok alatt — mutatkozó közeledését s benső hozzásimulását a gentrynek az arisztokrácia nem-liberális táborához.

De különösen rosszalnunk kell ezt, ha megkísértjük speciális gentry-állásonra helyezkedni. Az bizonyos, hogy a mint a gentry liberális tradícióit megtagadja és a demokratikus kötelekeket, melyek a többi osztályokhoz fűzik, egy magasabb szövetség kedvéért elszakítja, abban a percben annyit veszített erejéből, hogy egy esetleges arisztokratiko-konzervatív aera uralmában többé nem mint egyenrangú győztes fél fog osztozni, hanem csak mint satellitája a kizárólag uralkodó arisztokráciának. Hiszen az az arisztokratikus törekvés, a melyet a gentry egy része mai nap követ, nem áll meg a köznemes és nem-nemes osztály határánál, hanem tovább megy és folytatódik abban a felfogásban, a mely szerint már csak »a bárónál kezdődik az ember«. És vajjon — igazságosan ítélve — érdemelne-e a gentry, — ha egyszer csakugyan végképp elidegenednék a demokráciától — különb bánásmódot a »fölötte« állóktól, mint a minőben ő maga részesítette az »alatta« állókat?

Sőt tovább mehetünk; tudja, hogy mai nap már az állampolgárok merev szétválasztása kormányzókra és kormányzottakra nem gondolható és ha a nemzet társadalmi elemeinek mai egyensulya a politikai hatalom gyakorlásában s ebből folyólag az állam politikájának iránya is a demokratikus elemek hátrányára változnék, még akkor is volna nálunk bizonyos határig demokrácia — már olyan, a milyen; de erre a demokráciára bizonyosan nem a középosztály és első sorban nem a gentry ütné rá a maga jellemének bélyegét. Demokrácia volna az, de olyan, a mely a legfelsőbb és legalsóbb osztályok ölekezéséből szokott kikerülni, a mely ölekezés már nem egyszer agyonnyomta a középosztályt. Jól mondja Thiers, hogy létezik egy nyelv, melyen az arisztokrácia jobban tud beszélni, mint bárki más: és ez a demokrácia nyelve! Hát vajjon a mai nagyúri szocializmus fejlődése nem mutatja-e, hogy ez a két osztály meg tudja találni az egyesülés és egyetértés jelszavát s hogy a középosztály

befolyását a jelen korban felülről és alulról egyszerre jövő veszély fenyegeti, a melyek ellen csak úgy védekezhetik, ha önmagában megerősödik s összeforrasztja minden elemeit?

IV.

Az előadottak szerint szemlélve a gentry helyzetét, annak bajait és veszélyeit, vajjon mit gondoljunk azoknak agitációjáról, kik ma mint a gentry hivatott szószólói és megmentői akarnának szerepelni?

Legjellemzőbb ebben az agitációban mindenesetre az, hogy majdnem teljesen nélkülözi a konkrét terveket és javaslatokat s rendesen csak bizonyos érzékeny húrok pengetésére, hangulatcsinálásra s meddő kesergésre szorítkozik. Mindig arról beszélni, hogy mennyire másképp volt minden ezelőtt s mennyivel jobb, könnyebb és szebb volt a gentry sorsa régente, — komoly politikusokhoz valóban nem méltó; de még csak nem is jóhiszemű eljárás egyfelől mindig a rekollekció édes-keserves hangulatát dédelgetni, másfelől pedig nyíltan vagy hallgatagul elismerni, hogy a régi állapotokat visszahozni nem lehet. Ez a divatos politikai romanticizmus pedig tényleg a főszerepet játszsza az egész gentry-agitációban, a mi azon tulmegy, alig több mint embriója egy-egy közgazdasági vagy szociálpolitikai reformeszmének, természetesen az ujság vagy eredetiség minden igénye nélkül; modernizált régiségek vagy importált külföldi csecsebecsék. Majorátusokkal akarják megerősíteni és vezérszerepében biztosítani a gentryt? Mintha a majorátusok nem szaporítanák az elzüllött egyének számát s mintha azok egy oly osztályban, a melynek befolyása sohasem alakult annyira vagyoni erején, mint inkább erkölcsi tulajdonain és politikai tehetségein, képesek volnának társadalmi és politikai irányban konzerválni a gentry állását. Egyoldalú biztos hatásuk az volna, hogy merevségükben, hozzá még privilegiumként alkalmazva élesebbre vonnák a határt a gentry és a többi mellett s alatta levő osztályok között, tehát elmérgesítenék azt a bajt, a melyet mi mindenekelőtt tartunk megszüntetendőnek.

»Oly közgazdasági politika, a mely mindenben a földbirtok, különösen a kisebb földbirtok érdekeinek kedvez«, — ez nagy általánosságban a program, a mit a gentry-mentők fölállítottak. Ha valamivel kézzelfoghatóbb alakban s részletesebben adnák elő eszméiket, odautasíthatnók őket megegyezés végett azokhoz a politikusokhoz, a kik megint mindenben az ipar exkluzív érdekeinek védelmét és előmozdítását követelik, — lévén ezek többnyire a gentry-mentőkkel egy és ugyanazon személyek — de miután csak általános jelszóval van dolgunk, elég arra szorítkoznunk, mit jelent e jelszónak mint politikai irányelvnek odaállítása a gentryre nézve? Vagy azt jelenti, hogy a még most is domináló gentry, a maga politikai pozícióját más osztályok gazdasági kizsákmányolására akarja fölhasználni, a minek enunciaciója a gentryt legnagyobb erkölcsi támaszától fosztaná meg: a közbecsüléstől,

népszerűségtől, politikai hivatásába vetett hittől, melyek mindegyikének csak az a föltevés ad alapot, hogy a gentry, a nemzet összes osztályai közül legtöbb ér-zékkel bír a nemzet egyetemes érdekeinek fölismerésére és legtöbb tapintattal azok előmozdítására; vagy azt jelenti, hogy a gentry lesülyedt amaz osztályok szín-vonalára, a melyeknek támogatását, úgyszólván segélye-zését a modern állami szocializmus céljául tüzte ki; ennek kijelentése a dolog természetéhez képest egy-értelmű volna azzal, hogy a gentry eddigi politikai és társadalmi szerepéről abdikál. Mert az állami szocializ-musnak kétségbevonhatatlan jogosultsága van addig a ha-tárig, a meddig a társadalmi verseny előfeltételeinek hiányában levő osztályokat, tehát az ügyfogyottakat, műveletleneket és munkaképteleneket igyekszik ama föltételek birtokába juttatni; de nem volna értelme akkor, ha gyámolító működését egy oly osztályra irányozná, a mely a társadalmi és politikai vezérszerep jogos pretenzióival lép föl s annak majdnem minden előfeltételeit is bírja.

És így a par excellence gentry-politikusok, agitá-ciójukkal kétszeresen ártanak annak az osztálynak, a melynek használni akarnának; kompromittálják a gen-tryt, a midőn bajait tulozva, egyszersmind oly hajla-mokat és célzatokat teteleznek föl róla, melyek a többi osztályok előtt nimbusát jelentékenyen csök-kentik és ugyanakkor elfordítják figyelmét baja igazi orvosszereitől s a legveszélyesebb tévedésekbe ejtik saját állapota és szükségletei felől.

»E gyógyszer nyújtja csak beteg napod«, mond-hatjuk erről a politikáról — Hamlettel szólva — a gentrynek.

Ezzel az agitációval szemben mi nem fogunk megszűnni — bármily népszerűtlenül hangzik is az most — a gentryt arra figyelmeztetni, arra kérni, hogy elutasítva magától minden politikai fölhasználására irányzott charlatan kísérletet, simuljon egész lélekkel a középosztály többi elemeihez, olvadjon össze, egyen-lősitse magát velük, vegye föl velük a versenyt bátran, a gazdasági kereset és társadalmi működés minden be-csületes terén s mindezek mellett ragaszkodják szilárdan azokhoz a liberális elvekhez, a melyekhez hagyományai kötik, bizva önerejében s el nem fogadva semmi kiváltságot.

Midőn demokratikus szellemet kívánunk benne látni s a liberális gondolkozást akarjuk benne megerő-síteni, nem azt értjük ezzel, hogy a gentry, a szó magasabb értelmében vett nemesi büszkeséggel s mindazokkal a tradíciókkal, melyek ennek tápot adnak vagy még csak az ez érzelem által egymáshoz fűzöttek testületi szellemével is végleg szakítson. Ellenkezőleg kívánjuk, hogy ápolja és fejleszse ezeket az érzel-meket, csak tartózkodjék e mellett minden exkluzivi-tástól. Semmiféle józan politikának sem lehet azt ki-vánnia, hogy az állami és társadalmi életből kivesz-szenek oly erkölcsi rugók, a melyek többeket arra készítetnek, hogy jót, nemeset, nagyot cselekedjenek, hogy magukat mások között kitüntessék. Ily értelemben

a nemesi érzületet mi is konzerválni akarjuk, s hozzá-tehetjük, hogy az Magyarországon eddigelé ily tényező-ként érvényesült is legtöbbször. Egyjelentőségű ez azzal, a mit a francia így fejez ki: noblesse oblige, — a nemesség kötelez. Azt a fölfogást, a mely szerint a nemesi jogok érvényének korán tul is még mindig fenmaradnak a nemesi köteleességek, azt a fölfogást, mely ama különjogok minden fölelevenítését vissza-utasítva, követeli mégis a maga teljes részét eme kö-telességekből, mely arra tanítja a nemes embert, hogy a mi másoknál már érdem: a közügyet, a hazát ön-zetlenül szolgálni, többek közül tulajdonai és cselecke-detei által előnyösen kitűnni: az nála csak köteleesség teljesítése, — ezt a fölfogást szívünk mélyéből ma-gunkévá teszszük s örvendve fogjuk látni annak minden nyilvánulását gentrynk életében és működésé-ben. De éppen e fölfogás, a benne rejlő tiszta és nemes büszkeséggel, — melynek semmi köze a göghöz, — nem engedi, hogy a nemes ember mai nap valami más által emelkedjék mások fölébe, mint személyes tulajdonai, tettei, munkája által. Tehát ki van zárva minden előjog és kedvezés és nyitva áll a versenytér mindenki előtt.

Ez a gondolkozás a gentryt sem attól nem fogja visszatartani, hogy gazdasági életében jobb arányt hozzon keresete és fogyasztása közé, sem attól, hogy tért fog-laljon a becsületes kereset minden nemeiben; és e két föltételben rejlik gazdasági válságának gyógy-szere.

Ez a gondolkozás mindig arra fogja buzdítani a gentryt, — a mire mi is buzdítani akarjuk, — hogy csatlakozzék őszintén a demokráciához, a mely őt ez esetben szívesen fogja ma is hivatott vezéreül elis-merni. És akkor megszűnt a gentryre nézve a társa-dalmi válság.

Politikai válsága pedig már éppen egyértelmű magának a liberális irányzatnak ez idő szerint észle-hető válságával. Ezt a válságát — mint mondtuk, — éppen az mérgesítette el, hogy a gentryt rossz tanács-adói mindinkább elterelték a liberális iránytól, pedig világos, hogy a mint ez elhagyni kezdi, veszteni kezd politikai sulyából is. Kimutatni törekedtünk, hogy egy konzervatív, vagy éppen reakcionárius aera a gentryt mai politikai pozíciójáról okvetlenül leszorítaná; a magyar gentrynek e politikai pozíciója válhatatlanul hozzá van kötve a magyar liberalizmus ügyéhez: vele győz, vele bukik. Az lehetséges, hogy a liberaliz-mus magát az őt fenyegető támadások ellen higgadt és egyuttal erélyes politika által győzelmesen fogja megvédeni, még ha a gentry hátat fordít is neki; de az bizonyos, hogy a mely napon ez megtörténnék, azon a napon a magyar gentry kiváló politikai szerepe mindenkorra be volna fejezve.

W. von... ..

Honvédsírok Wolhyniában.

Kossuth honvédfőhadnagy vázlatkönyvéből.

ALLEGRO.

— Felolvasták a Petőfi-Társaságban. —

A szellő itt fent sebesen szárnyal,
Pusztító bánat ragad magával.
Rendes körültem ezernyi emlék,
S mint egykor, akkor, sirnék, kacagnék.
Belézokogva a rejtek éjbe,
Suhog a fenyvek titkos zenéje.

Suhog az erdő, zokog a mélység,
Mi régen meghalt, föltámad, él még.
Borús világok, elmúlt világok,
Rejtett lelkebe merengve látok.
A ki most látna, nézne borongva,
Velünk kacagna, velünk zokogna.

Mindenütt nézlek, mindenütt várlak,
Mindenütt sejtlek, sóhajtlak, vágylak.
Tudom: itt rejt az erdők sötétje;
Valahol jöjj és lebbenj élembe!
Akarod: éljünk itt a vadonba?
A régi hévvel zárlak karomba...

Ugy-e itt jártunk, ugy-e itt szálltunk,
Itt sóhajt tán még a sóhajtásunk?
Akarod: itt most tenéked élek;
Akarod: akkor meghalok érted...
Két hattyu szállna fényben, fehéren,
Kerengve lassan a bérci légben.

Köveskúti Jenő.

Tóth Imre.

A magyar Tália legujabb korszakának hajnalcsillaga volt kelőben, a mikor ő a világot jelentő deszkákra lépett. A megújulás idejének nagyjai közül már csak kevesen éltek és meghalt már Tóth József is, a legnagyobbak közül való, a kihez fogható jellemző színész sem azelőtt, sem azóta nem volt az ország első színpadán. Azok a bizonyos legöregebb urak még élő tanuságot tehetnek róla, Egressyvel együtt felejthetetlen díszéről a »csöndes« évek Nemzeti Színházának. És mert a vér nem válik vízzé, Tóth Imre is színész lett és — milyen könnyű kimondani! — ennek most negyven éve. Egy emberöltővel ezelőtt lett Tóth Imre magyar színész és mert az apja

vére volt, ő is a karakter-szerepkört választotta; játszott fiatalos tűzzel, lelki elhivatással, játszott mindent bátran, mint Paulay egyik legtöbbet ígérő tanítványa. Nem adott vissza semmit; a lakáj háromszavas mondókáját épp oly lelkiismeretesen szavalta el, mint a félelmes, lélekzetlő tirádákat.

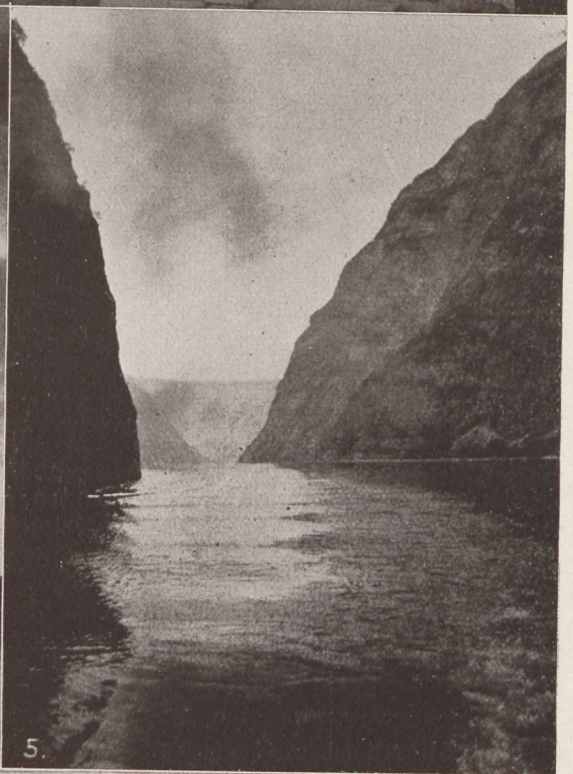
Édesapja intelligenciáját is teljes mértékben örökölte és éppen ezért fedezhették föl benne a vezető talentumot olyan gyorsan, hogy annyi szép ígérettel bővelkedő színészi működését alig négy évi szereplés után, 1880-ban a főügyelői tisztséggel kellett fölcserélnie. Ujabb négy év múlva már rendezője a Nemzeti Színháznak. A rábizott föladataknak a szépnek s igaznak hódoló finom érzékkel, a színpadi mester könyvből el nem lehető tudásával felelt meg. Akkortájt alakult ki az új magyar dráma, a modern rendezés akkor élte tavaszát és Tóth Imre gondos, hű kertésze lett ennek a tavasznak. A mi szépnek, nemesnek indult, ápolta, dédelgette, a mi gyom akadt, biztos kézzel tépte ki tövestül. A millennáris esztendőben, a mikor szervezték a főrendezői állást, nem bizhatták volna avatottabb színházi emberre ezt a hivatalt.

Dolgozott reggeltől estig apja szellemében és áldás volt a munkáján és tizenkét évvel később, 1908-ban, élére került a Nemzetinek mint javabeli férfi, a hol most negyven éve első kis szerepére készült a nagy színész nagyreményű fia. Tóth Imre nyolc évi direktoroskodása alatt megmutatta az országnak, hogy méltó igazgatója Paulay örökének. A díszes állás nemcsak tekintélyét növelte, de munkakedvét és munkabírást is és a sikerek egész láncolatára tekinthet vissza máris igazgatói székében. Növeli e sikerek értékét, hogy javarészt a magyar irodalom sikerei is, mert Tóth Imre kezdettől fogva kötelességének ismerte a magyar írók támogatását. És a magyar drámairodalom fiatal művelőinek megszólaltatásában szerencsésen tudta kibékíteni mindenkor a nemes konzervatív fölfogást a nem szertelenül modern világnézettel és ez is egyik titka az ő igazgatói sikereinek.

De a miért felejthetetlen lesz a Nemzeti Színház történetében az ő érája, az mégis csak az ő vezető talentuma, összetartó ereje. A Nemzeti Földnelküli Jánosa ő, a régi, megszentelt hajlékából idegen területre szorult múzsatemplom óra s ha egyéb érdeme nem volna is, neve emlékezetes marad mindenkor az által, hogy rendkívüli körülmények között s később a világháboru viharos esztendeiben hű sáfárja a magyar kultúrának, gondos jó gazda, a ki a rábizott örökséget megőrzi, gyarapítja és száz veszedelem közt sem enged valamit is elkallódnai belőle. Az inter arma silent musae elkopott bölcsességére ő cáfolt rá a legfényesebben, a mikor az ő színházának nem könnyű múzsáját híven kitartó derék gárdájával nemcsak újra megszólaltatta, hanem olyan kedvelté tette Budapest közönsége előtt, a mire régmúlt idők békés ölén is alig volt példa.

E harmonikus, szép munka emberének a szívében is harmónia él. A háboru kezdete óta fáradhatatlan vezetője a Nemzeti Színház hadi kórházának és bizonyára méltó érdemeket jutalmazott benne a minap Ferenc Salvator főherceg, a mikor a katonai egészségügy körül szerzett különös érdemeiért a Vöröskereszt másodosztályú diszjelvényével tüntette ki.

Mi azonban most nem ezért köszöntjük Tóth Imrét. A negyven éve dolgozó magyar színészbembert üdvözljük a becsületesen s a magyar kultúra javára végzett munkáért.

A kolozsvári amatőr-fénykép kiállítás fotografiáiból.

1. Az Eton-College előtt. Dobay István fölvétele.
2. Az athéni Akropolisz. Glósz Ödön dr. fölvétele.
3. Svájc. br. Jósika M. A. fölvétele.
4. Ciprusok. Bezeredy Andor dr. fölvétele.
5. Norvégia. Glósz Miklós fölvétele.
6. Verandán. br. Kemény Anna fölvétele.
7. Huszárok. Várady József fölvétele.

Vilnában, Katalin cárnő szobra előtt. A talapzatról a bronzszobrot magukkal vitték az oroszok. A lépcsőn von Adlercreutz őrnagy, svéd katonai attasé és a magyar Hadsegélyző Hivatal delegátusa állanak. Gróf Hoyos József felv.

Vilnában.

Katalin szobra előtt von Adlercreutz svéd katonai attaséval kerültem össze. Hoyos gróf ismerte az őrnagyot, bemutatott bennünket egymásnak. Érdekes politikai beszélgetés fejlődött ki a nagy cárnő bronzalakjától megfosztott márványtalpazat lépcsőzetén. Különös véletlenként állapítottuk meg, hogy a Hindenburg vendégházában ugyanabban a szobában voltam bekvártélyozva, melyben előző két napon Adlercreutz őrnagy lakott.

A Szent Lélekről elnevezett Szveto Duhov Klastort kerestük fel déltájban. A templom zárva volt. Az udvaron hosszú szakállu orosz pópa ácsorgott. Tisztelettudóan bemutatkoztam s megkértem engedje meg, hogy híres kolostorukat belülről is megtekinthessük. Megértette és szívesen fogadta tót nyelven előadott kérésemet, eltávozott s a templomudvarra néző sűrű kolostorházból csakhamar nagy csomó kulccsal tért vissza. A sok száz éves gyönyörű kolostor főoltára előtt rövid imát mondtam.

— Ugy-e bár a német fegyverek győzelméért imádkozott? — kérdezte a pópa.

— Nem. Arra kértem Istent, hogy mielőbb jobbarátként álljunk az orosz nemzettel szemben. Hadd

Képek a tavaszi korzóról: Báró Láng Lajos és felesége a Dunaparton. Lázár Ernő felv.

legyen vége az öldöklésnek, s békés időben nézhessem ismét országuk szépségeit.

— Amen, ugy legyen. A csodatevő Szűz előtt én is ezért imádkozom naponta.

A fekete Mária eredete felől tudakozódtam. Ott-honi hölgyismerőseim egyike megkért, hoznék számára Oroszországból egy csodatevő Mária-képet. A pópától akartam megtudni, hol szerezhetnék egy valódit.

— Majd ezt is megmondom, most azonban kövessenek, elvezetem önöket a kolostor Mária-kápolnájába. Homályosan világított boltíves folyosókon haladtunk keresztül. Az ablakok vasveretű rácsa művészkéz munkája, a falakon piszkos rámákban öreg bibliai tárgyú képek. Nagy tölgyfaajtó állja el az utat. A kulcsömöből kiválasztja a legnagyobbat, csikorog a zár, koromsötét helyiségbe nyitunk. A pap kénygyufát sercint, viaszgyertyát kutat elő az ajtó melletti falüregből, meggyújtja s előre siet.

— Vigyázzanak, a lépcsőhöz érünk.

A levegő nyirkos, a falak nedvesek. Ismét egy ajtó: fényesen világított kápolnába lépünk. Az oltár teljes fényben ragyog, gyönyörű Mária kép előtt vékony és vastag gyertyák százai — ájtatos hívők ajándéka — égnek.

— Elvzért hősünk lelke lobog a Szűz Anyához. — Imádkozunk a csatatereken elesett testvéreinkért.

Oly jól esett a csendes, szent helyen összes hallottainkért imádkozni!

Hatalmas láda fedelét emelte fel a pap s az ugylátszik menekülésre összehordott templomi drágaságok közül egy csodaszép aranyveretű Mária-képet szedett elő. Nekem nyújtja. Nem merem megérteni.

— Gyönyörű művészi munka, — mondom s azzal vissza akarom adni a pópának.

— Fogadja emlékül, imádkozzék előtte ha bánat éri, a csodatevő Szűz meghallgatja az ájtatos imát.

Annyira meglepett e nem várt fordulat, hogy azt se tudtam első pillanatban, mit tegyek. Elfogadhatom-e, elfogadjam-e az értékes ajándékot? Hoyos gróf biztatására elfogadtam. Jegyzőkönyvembe beíratam a pap nevét és a hozzávalókat: *Klastor Szveto Duhov, Ruszki-Wilna, Mnyik Szvistyenik Szavati Szirgijevics, Madonna Kazanszka*. Orosz betűkkel az ajándékozás tényét is igazolta.

Kopott, öreg oltárkendőbe csavartuk a szép ajándékot, megköszöntem, hónom alá kaptam s boldogan mentünk kifelé. Kizártnak láttam, hogy másképp viszonzhassam, így hát csak a templom bejáratánál térdeplő koldusok között osztottam ki némi adományt.

Estére Eichhorn vezérezredes vendégei voltunk. Vacsora előtt *Karman* vezérkari kapitány, a német trónörökös egykori tanára Kowno és Vilna bevételéről tartott harcias előadást a semleges államok itt időző attaséi számára. A vezérkari főnök külön meghívása folytán én is jelen lehettem a rendkívül érdekes és tanulságos, közel egy óráig tartó előadáson. Az attasék jegyzőkönyveiket előszedték, térdükre fektették s szorgalmasan jegyezték.

— Kevés civilembernek volt alkalma az ostromló sereg vezérkarának előadását már a háboru folyamán és pedig a harcok színhelyén hallgatni, — jegyezte meg az előadás után felém fordulva Hell ezredes.

Frissebben és illetékesebb szájából világtörténelmet igazán nem tanulhattam.

Vacsora után a palota nevezetességeit mutatta meg a vezérezredes.

A nagyteremben, hatalmas kandalló fölött a ház távollevő asszonyának, *Tiskievic Potocka* hercegnének olajfestésű arcképe függött. A világszép asszonyt megcsodáltuk, élete érdekes történetét figyelemmel hallgattuk.

A vezérezredessel és vezérkarának kiváló főnökével, Hell ezredessel hosszasan beszélgettünk. A magyar viszonyok felőli helyes tájékozottságuk kellemesen lepett meg, minden szavukból rokonszenvüket állapíthattam meg. Nem a vendég iránti kötelességszerű udvariassággal, hanem őszintén átértett meleg szeretettel emlékeztek meg a ma már ország-világszerte ismert és méltányolt magyar vitézségről. Tisza István egyénisége őket is rendkívül érdekelte, Magyarország szerencséjének mondták, hogy a világtörténelmi időkben e nagyszabású államférfiu képviseli érdekeinket.

A román attasé komolyan és okosan magyarázta Romániának a körülményekényszerítő hatása folytán előállott helyzetét. Nem volt okom szavainak őszinteségében kételkedni.

Elegáns alak a kínai attasé. Idegen kiejtéssel, de elég folyékonyan beszéltnémetül, megjelenése, modora kifogástalan. Látszott rajta, hogy boldog, hogy érdeklődünk iránta; állandóan nagy csoport vette körül, szívesen hallgattuk elbeszéléseit. Dicsérte a berlini életet, elragadtatással beszélt a német nőkről.

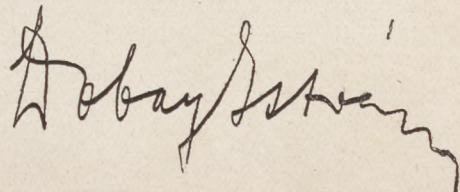
von Wilkens német ezredes a semleges attasék frontlátogatását szervezte s minket is meghívott.

Meghívását hálás köszönettel fogadtuk.

— Nagyon örülnék azonban, ha holnap is velem tartanának. *Bjelowesh*-t, a cár volt vadaskertjét fogjuk felkeresni. Elég fárasztó odáig az ut, bölényt (*Auerochs* — *Bison bonasus*) azonban aligha lesz máskor alkalmuk látni.

Házigazdánk farkasvadászatra szóló meghívását, melyről az ezredesnek nem volt tudomása, akkor már elfogadtam s így ez utóbbi, nem kevésbé érdekes kirándulásról, sajnos, le kellett mondanom.

Házigazdánk s a holnapi expedícióra való figyelemmel tíz óra után bucsuzott a társaság. Együtt távoztunk az attasékkal, egy német kapitány mindnyájunkat szállodánkig kísért.

taktaharkányi Harkányi István báró hadapród a m. kir. 40-ik honvéd tábori tarackos ezrednél. Március hó 18-án az északi harctéren hazája hősi védelmében ifju életének 21. évében hősi halált halt.

Strelisky felv.

Sárosi levél.*

Irta gróf Vay Gáborné.

Bányavölgy, 1915.

Kedves fiam!

Vettem leveledet; sokáig tartott mig ide ért, de hálát kell adnom a jó Istennek, hogy még életben vagy! Itt a vidéken több már az özvegy, több az elárvult szülő, mint kavics a patakban; mindegyiknek van kit elsiratnia.

Kérdezed, hogy a falunk milyen állapotban van — a mióta kitakarodott innen az ellenség!? Jobb szerettem volna, ha nem kérdeztél volna édes fiam, mert nehéz — fájós — reá felelni. Elbusulna a lelked, ha látnád. — Kialudtak a tűzhelyek — elszáradtak a rozmaringok — és nem dalol itt már senki, sem a madár — sem a leány!

Sötét lett a falu — mert nincs hova akasztani a mécses.

Ki-ki meghúzódik a hogy tud; földbe vájt viskóba; sárból apasztott vaczokba, alacsony kunyhóban, aztán — várja a megváltást, várja a békét; mely újra kezébe adja az ásót — és a kaszát, mert mondom neked jó fiam, hogy minden nyomoruságunk dacára, hirtelenül és váratlanul itt lesz; — betölti a levegőt — körülragyogja a világot, elűzi a lidérc-nyomást, megtisztítja a földet — megszenteli a sirokat és — zokogni engedi a nemzeteket.

A türés, a néma fájdalom, a tehetetlen vergődés és az a sötét, gondteljes lelki élet, mely reánk nehezedett — mióta a nyers erőszak elűzte őt a világ nagy otthonából — nem tart már sokáig.

Egy aggastyán előérzete nem csal. Édes atyádat pedig a háboru még öregebbé tette!?

Meglátod, fiam, mire felszál a pacsirta és a magasból csiripel — ketté törik az a vasgyűrű, mely a világot fogva tartja.

Mire kizöldül a vetés, az ököljog s a gyilkos szerzők hatalma megszűnik, és az emberi akarat — szentebb jogok alapján fog érvényesülni.

Mire fakad a rügy — és kékül a hegy — hevülni és lelkesedni fognak másért, mint a tömegpusztítás sikereiért, mert maradt még számunkra oly diadal, mely felülmulja a hősi halált is!

* Mutatvány a Sárosi Emlékalbum-ból.

Mire kivirágznak a fák s a bokrok — megmaradt fiaink ritkult csoportja visszaadatik a termő földnek; kicserélhetik azt a két acéldarabot, melynek oly hasonló az éle, s oly különböző a rendeltetése — dacára, hogy barázdát huz mind a kettő, mélyet is s maradandót!

És mire sárgul a kalász, az álom, mely most olyan nyomasztóan, olyan gyötrően s fájdalmasan nehezedik reánk — könnyebb lesz — s talán még mosolygós lehet — az ébredés pedig bizalomteljes és erősítő!

Elszoktunk tőle — jó fiam — és el sem tudjuk képzelni már az áldását — de azért várjuk áhitattal — és minden bánatunk — minden egyéni veszteségünk dacára — fogadni fogjuk — emelt fővel — munkára készen álló, izmos karral!

Mire zúgni fognak a harangok s lengeni a zászlók, a mikor szállni fog a tömjénfüst és hálazsolozmákat fognak zengeni a papok, a megtizedelt nemzetek, a megcsontult országok, elpusztult falvak és városok romjain át, s a föld frissen hantolt nagy temetője fölött — megpendül a kasza, szántásba mélyed az eke — magot vet, kazalt rak és »életet« hord — a munkás.

Könnyes szemmel, sebzett lélekkel és eltemetett boldogsággal is lehet dolgozni, mert az élet legnagyobb ereje s annak egyetlen bölcsessége — a munka!

Az igazi világ-békét — csakis a

szakadatlan, a fáradhatatlan munka biztosíthatja, mert a jövő századok fejlődését és a világrend célját soha, soha sem fogja megoldhatni az erőszak!

Egy elpusztult falu határából — egy szédült kis tűzhely megmaradt sarkából küldöm neked e sorokat édes fiam, s ha majd újra megkondul bedült templomtornyunk harangja — s te hazajössz — várni foglak mesgyénk határán, az édes anyád pedig kirakja a nyo-szolyára — az általa szőtt, fehér gyolcsruhát!

Isten vezéreljen: *Atyád.*

Condra és aranysköfiumos palást egyenlőképpen rongy. A boldogság és a boldogtalanság azé, a ki benne jár, az emberé.

*

A fejedelmek magánélete közpréda és csak az apró embereké szent.

Szalay Imre báró,
a Nemzeti Muzeum nyugdíjba vonult igazgatója.
Szalay Gáborné báróné felv.

Szalay Imre báró.

Most már ő is hetvenkedhetik, a mire nem egyedül azért van joga, mert immár a hetedik X. mesgyéjét járja. Szalay Imre büszke megelégedésének forrása a jól végzett kötelesség, a befejezett munka keveseknek kínáló jutalma, mint egyetlen és legszebb ajándéka az embernek, a kit sorsa közpályára vezényelt. Már négy évvel ezelőtt, a mikor a királyi kegy bárói rangra emelte Szalay Ágostonnak, József nádor egykor oly kedves emberének fiát, a legigazabb érdem kitüntetése volt ez, mely oly férfit ért, a ki hosszú munkásságában széles látókörrrel, mindig friss tetterővel és földadata jelentőségének teljes tudatában szolgálta a hazai köz-művelődés ügyét.

A kiegyezés után nyomban hivatalt vállalt és fiatal korának első negyedszázadát a kultuszminiszterium híj szolgálatának szentelte és méltó munkatársa lett a nagy miniszternek, Trefornak, a ki bizonyára akkor ismerte el legszebben az ifju Szalay érdemeit, a mikor leánya kezét tette annak erős kezébe egy boldog életre szóló frigy jeléül.

A Nemzeti Muzeum élén 1894 óta a folyó év márciusának elejéig állt, a mikor negyvennyolc esztendei

derék munka után végre rászánta magát, hogy élete szép estéjén pihenjen is. Azaz . . . megálljunk csak! Szalay Imrével úgy látszik nem fér meg a procul negotiis életbölcseisége és mi tudjuk, hogy Pulszky Ferenc örököse most is majdnem mindennap bejár a Muzeumba és nemcsak a válni nem tudó gazda szeretete vonzza munkás esztendeinek helyére, hanem mint az Országos Muzeumok és Kincstárak helyettes főfelügyelője tovább munkálkodik.

És ki csodálná ezt Szalay Imre személyében, a ki nagy kvalitásai mellett mindenkor igazi „jó igazgató” volt, a ki apai gondoskodással és szeretettel volt főnöke a hozzá őszintén ragaszkodó személyzetnek. És ezt a családi melegséget, ezt a közvetlenséget hazulról vitte mindenhová Szalay Imre, a hol csak dolga akadt. Mert az ő családi élete a legboldogabbak közül való és ez már az ég ajándéka, a mit nem ember ad és nem ember vesz el. Szerető gyermekek, mosolygó unokák körében szép hetvenévesnek lenni, olyan szép, mint mikor az őszi napsugár tüze csókolja végig a természetet.

Szalay Imre azt mondta nekünk, pihenni megy, de mi nem hisszük el neki, mi tudjuk, hogy neki még célja van, régóta dédelgetett kedves gondolata: bővíteni, új hajlékokat emelni a magyar muzeumnak. És hiába hetvenedik hét X-szel, nyugdíjjal, mi tudjuk, hogy Szalay Imre még fiatal szivben és erőben és meg fogja valósítani szép tervét. Ebben a reményben köszöntjük őt, az ifju öreget, sokaknak kedves Imre bácsiját és az egész ország kulturájának egyik zászlóvivőjét.

Zlinszky Sándor honvédszázados az északi harctéren.

A montenegrói kiküldöttek Astováczt környékén tárgyalnak az osztrák magyar parlamentairekkel a fegyverletételről.
Tóth Aladár dr. huszárfőhadnagy felv.

Tóth Aladár dr. huszárfőhadnagy foglyul ejti Kommandir Visnjic montenegrói tisztet.

Álomvilág.

Irta Samassa Désy Annie.

A tündöklő napkorongnak sulyát megtudják mérni a tudomány mérlegén. Kilométerekben kifejezve, el tudnak utazni elméletileg a csillagvilágok bármelyik állomásáig. A szívárvány tarka hídját, szinpilléreire bontják szét. A virágok elillanó illat-lelkét üvegekbe zárják.

Gépbe fogják a villámot, kerékbe törik a vizet és a hanghullámnak rezgésével tengereket hidálnak át. A tengerfenék homokszemeiből történelmet olvasnak. Letűnt korszakok elfeledett erdőivel befutik a jelent, homokból aranyat szűrnek, aranyból koronát kovácsolnak, a föld mélyéből kikeresik a rejtve őrzött smaragdot, a tüzszerű rubint és nyakéket fűznek a tenger gyöngyeiből.

A felhőkkel versenyt repülnek. A levegőt komprimálják, a villámot akkumulálják, a gőzt lóerőre váltják, a fényt beraktározzák, a tűnő hangot elfogják, a múlt időnek szárnyát szegik és percekre osztják fel.

Mindent kiszámítanak és átszámítanak, mindent kilesnek, mindent meglátnak, megértenek, megfognak, megmérnek, megmagyaráznak, kimagyaráznak és kihasználnak az értelmes és élelmes emberek.

A tudósok azt hiszik, hogy fenéig felhajthatják a tudásnak serlegét és a bölcsesség legendás kövének kutatását feleslegesnek vélik már a bölcsek.

A lélekbuvárok az érzést és a gondolatot elemeire bontják szét, mint szinehagyott, foszlásnak indult, régi selyemszövetet. A művészek saját, egyéni képükre átteremtik a világot és a modern mindentudás az őseredet bölcsőjét ringatni véli, mialatt a halandó embert arasznyi földi vándorlásában a sírjáig elkíséri.

Kevesen érnek rá az utszéli virágok kelyhéből olvasni, a napsugár aranyporában fürdeni és fenyves erdőknek zöld boltívezete alatt imádkozni. Elmélázni a gerlicebugáson, egy elnémult hangon, egy elhervadt rózsaszirmon, egy félbemaradt álmon.

Az álmon . . . Ugy látszik, ide kellett kijutnom, ide kellett az elmélkedő gondolatérzés húrjain utaznom. Mert néha csak úgy magától megszédül, megcsendül

egy húr a lelkemben. Valamit el akar mesélni. És csak követem, csak hallgatom a lelkihúron rezgő mesét, a melynek szála, úgy látszik, most az álmokhoz vezet.

Az álom . . . Ez az a valami, a mit még kellőképpen meg nem mérték, meg nem fogtak, fel nem boncoltak, ki nem használtak, meg nem magyaráztak és át nem számítottak az emberek.

Részben rátette már az álom csipkeszövetére csontos kezét a tudomány és azt hiszi, hogy már megmagyarázta és kikutatta az álmok forrását, okait. Csak-hogy ebben csalódik a tudomány. Mert az álmot megfogni, célját megtalálni és megmagyarázni, törvényt reá olvasni még neki sem sikerült.

Az álom egy külön világ. Álomvilág. Élünk benne, de nem ismerjük utjait. Helyet foglal az élet kereteiben és mégis külön életet jelent. Tükörképe az életnek, a valóságnak, a halálnak, a boldogságnak, a saját lényünknek, a természetesnek és a természetfelettinek.

Az álom : tündérvilág. Vannak színei, vizei, kincsei, dalai, virágai, érzései, a melyek itt a földön nem léteznek.

Birodalmának határait a lehető és a lehetetlen szabja meg. Az álom misztikus szövedékébe beburkolódzva, egy pillanat alatt lerázzuk magunkról a térnek, az időnek, a valóságnak a bilincseit.

Az álom mindent tud adni és mindent el tud venni tőlünk. Mindent megmutat, a mi létezik és azt is, a mi nincs. Álomban láttam rózsaszin kristályvárosokat, rózsaszin kristályhegyeket és rózsaszin folyékony zenét, a melyet be lehetett lélegzeni, úgy, mint a levegőt. Láttam színeket, a melyeknek hiába keresek nevet, mert a szívárvány nem ad rá feleletet. Láttam vizeket, a melyeknek mélységéből gyémántsugarak szökelltek fel, fel a csillagokig. Csillagokat, a melyek, mint fényvirágok usztak gyöngyfodru hullámokon.

Álomban láttam az üdvözítőt, izzó, fehér sugárzásban és láttam véres, tüskés utját szaggatott sziklák peremén. Láttam ismeretlen embereket és tudtam, mit gondolnak, mit éreznek, — mintha szememnek röntgensugárzása lett volna.

Álomban szerettek, a kik nem ismernek, a kiket sohasem láttam és a kik talán sohasem léteztek.

APOLLO

a ROYAL-SZÁLLÓ épületében
az előkelő társaság mozgóképszínháza.

Huszárjárőr Montenegróban. Egy török megmutatja az ellenség menekülésének útját.

Jártam őserdőben, a melyekben még nem tapos-tak nyomot. Városokban, templomokban, a minőket emberkéz nem alkotott.

Hallottam zenét, a mely nem e földről való és éreztem virágillatot, a minőt ébren nem ismerék.

Szárnyak nélkül repültem álmomban és percek alatt átéltem egy egész életet. Tovább folytattam az életet azokkal, a kik már nincsenek, mert az álomélet túlterjeszkedik az élet határain. Megnyúlnak benne a sírok és az álmok tartamára visszatérnek azok, a kiket eltemettünk. Minden éjjel feltámadnak, újra élnek, eljönnek hozzám. Beszélnek velem, esznek-isznak, nevetnek, sírnak, becéznek, szeretnek, csókolnak, tanácsokat adnak, minden érdekli őket, éppen úgy, mint a mi-kor éltek.

Az álom hatalmától felpattannak hétpecsétes zá-
rak, a melyek rejtve őrzött érzéseket titkolnak, csuk-
nak el. És nincs érzés, nincs szenvedés, nincs boldog-
ság, nincs öröm, a melyet az álom meg ne tudna
ismertetni a lelkünkkel.

Álmomban a művészet ihletének szárnyán csil-
lagmagasságig szálltam. Meghaltam, királynő és koldus-
gyerek voltam, vértanuságot szenvedtem a hitemért és
átéreztem a költő alkotásának minden fájó gyönyörét.
Láttam kék tengereken uszó nyugalom hajóját a ra-
jongó lelkesedés örvényébe sodorva elmerülni, mint
egy csillogó, fehér látomást. És álmomban a föld mé-
lyéből boldogan bányásztam és hordtam föl kőkockákat,
hogy azokból más valaki égig érő pyramist emeljen.

Jártam ibolyamezőkön, a melyeken zengett a
harmat és jártam véres csatáknak halálmezején, a me-
lyen halálorkán tombolt végig és a melyre haláleső
esett záporként.

Láttam hullámozó tengereken, aknamezők gyilkos
virágai között a halál hajóját úszni, és szívszakadva
átéreztem a háboru minden szenvedését, nyomorát.

Láttam tépett zászlót, a melyből dicsőség sugár-
zott, mint aranyfényű glória. És láttam vörös rózsá-
kelyhet, a mely vérharmatot sirt, a mikor elhervadt.

Tengernyi boldogság, tengernyi szenvedés és
hosszu évek története belefér egy dióhéjnyi álomba.
Minden, a mi szép, fenséges, magasztos és minden, a
mi fájhat, minden, a mi szomorú . . .

Karauli vásár. Montenegrói asszonyok.

Tóth Aladár dr. huszár főhadnagy felv.

Nemcsak *egy* élet, nemcsak *egy* történet, nemcsak
egy korszak tud elhelyezkedni egy éjszakának álomkere-
tébe. Nemcsak az, a mit ismerünk, a mit tudunk ; de az is,
a mit még nem ismerünk és a mit éber állapotban
talán sohasem fogunk megismerni. Mert az álom, ha
csukott szempillánkat megcsókolja, egy egész ismeret-
len világot tár fel előttünk.

Éppen ezért nem lehet az álmot — ezt a külön
világot — az ismert világ tudományos törvényei sze-
rint megmagyarázni, az összefüggés dacára sem, a
mely az álmot a valósággal sokszor összeköti. Mert
hát az álmok fantom-kertjében virágok nyílnak, a me-
lyeknek gyökérszáluk nincsen. Rózsák elhervadnak, a
melyek sohasem virultak és tündérek kacagnak, mi-
alatt aranycsipkét sző a napsugár.

Az álmok világában vannak csókok, a melyek-
nek nincsen ajkuk és vannak gyöngyök, a melyek
sirni tudnak. Vannak zenék, a melyek maguktól zenge-
nek és vannak tövissek, a melyeknek szurása sebet
nem ejt.

Vannak kincsek, a melyeknek nincsen őrök és
vannak lángok, a melyek nem égetnek meg. Van-
nak könnyek, a melyek mélyebbek a tengernél és vannak
tengerek, a melyek ráférnek egy vadrózsaszirmra.

Az álmok világában vannak sugarak, a melyeken
utazni lehet és vannak uttalan ösvények, a melyeken
mindenki eltéved. Vannak fények, a melyeknek nincsen
árnya és vannak sötétségek, a melyek kifürkészhe-
tetlenné.

Tejutas emlékek, ködfátyolérzések, sejtések, a me-
lyek szentek, mint a tündöklő liliomszirmok hófehér
imádsága. Szerelmek, a melyek olyanok, mint ibolya-
kelyhek illata. Mosolyok, a melyek sugárzó, mint nap-
keltéknek rózsás káprázata. Regények, a melyeknek
nem volt kezdete, vagy a melyeknek nincsen vége.
Szenvedések, a melyek bele nem férnek egy életnek a
történetébe és boldogságok, a melyeknek szük az egész
mindenség.

Testtelen virágok, anyagtalan sorsok, lélektöredé-
kek, átélt költemények, rommá lett remények, soha-
sem csókolott csók, lepkeszárnyon szálló örökkévaló-
ságok, szappanbuborékba zárt világok — ezek az
álmok.

VIZEK HABJA KÉSZITI A NAJÁDOKAT

BRÁZAY „Najád” krémje a föld tündéreit!

Mindenütt kapható! Készíti: Brázay Kálmán, Budafok. Budapesti raktár: VIII. ker., Baross-u. 43. szám.

Schnetzer Ferenc ezredes a 40. honvéd gyalog dandár parancsnoka és Dr. Fruškgórai Popović Lázár a dandár parancsértisztje az északi fronton fedezékeink előtt. Schmitt árkászszázados felv.

Egymás közt.

Kedvesem,

utolsó leveledben egy rövid kérdést vetettél föl, a mire én szeretnék ugyan röviden válaszolni, de már előre tudom, hogy hosszúra nyulik az irásom, ha úgy akarom neked elmondani a budapesti kis csukaszürkek történetét, hogy minden részletében érdekesen és tanulságosan álljon előtted. Azt kérdezted, ki ruházza a főváros hadiárvaít és hogyan lehetett azt megcsinálni, hogy mindaz olyan szépen, simán, reklám és nagydob nélkül történt, a mit e téren a társadalomnak cselekednie kellett.

Ott kezdem, édesem, hogy a gyermekek szegényügye békeben is kemény dió volt s valljuk meg őszintén, a társadalomnak (vagy társaságnak mondjuk inkább?) nem sokat fájt a feje a jövő nemzedékért. A szegény gyermekeket a Nőegyesület, a Bölcsőde, néhány kisebb egyesület és jószívű asztaltársaságok ruházták és a mit csináltak, alig jöhetett számításba a nyomorúság leküzdésére. Hogy lehetett volna elég ez a munka a háboruban, mely oly kövér talaja az inség magjának? Ha e véres időkben eredményesen akartunk segíteni a sápadt arcú kis éhesek egyre szaporodó seregén, nemcsak erélyes kézzel, hanem okos körültekintéssel és még több szívet kellett hozzáfognunk a dologhoz.

És ha elárulom, hogy a gyökeres segítség a Terézvárosban indult meg, mindjárt tudni is fogod, ki lett lelke a gyönyörű munkának. Bizony, a demokrata követ demokrata felesége volt az, a ki a cselekvés élére állott, a ki szívet és ésszel és a mi legfontosabb, bölcs szociális érzéssel tudta megfogni a dolog végét. Vázsonyi Vilmosné csöndben, minden zaj nélkül már tavaly elkezdte kedves kerületében a hadiárva felruházását. Nagykereskedőktől kért posztót, bélést és mialatt a kerület tevékeny hőlyei révén szinte hólabdaszerűen terjesztette a szép eszmét, már varratta is keresni akaró szegény asszonyokkal, támogatásra szoruló kisiparosokkal a sok gyerekruhát. Mire eljött a tél: négyezer szegény gyerek föl volt öltöztetve a hatodik kerületben.

A többi kerületben édes-kevés történt. Arról talán hallottál, hogy a városházán Márkus tanácsnok megcsinálta a ruhát és pénzt gyűjtő szeretetjártókat, de azt aligha tudod, hogy ennek a városházi „ruhásbolt”-nak Vázsonyiné lett az „üzletvezetője”. A város urai átlátták az ügy terézvárosi sikerét és Vázsonyiné szíve szerint hozzáláthatott a centralizálás nagy munkájához. Azt mondta, hogy ide nem egyesület, hanem komoly szervezés kell és sietve adta tudtára a kormánynak, hogy a tíz kerületben hu-

szonegyezer ruhátlan gyermek könyörög segítséget. Katonaposztót kért és már ment is a fölhívás a Hadsegélyző útján a kereskedőkhöz. Rövidesen együtt volt negyvenezer méter csukaszürke maradék száználcvanezer korona értékben. A nagy munka megszűnt a foglalkoztató műhelyek, az asszonyok és a kis szabók között és volt ruha, sapka, főkötő. A mi bélés kellett és céna (nem csekélység, ha tudod, hogy a legközségesebb bélés méterje 1 korona 60 fill. és egy „spulni” cernéért van szívük csaknem egy forintot kérni a boltosoknak) összeadta gyűjtés útján a szeretet.

Szükség volt még — huszezer pár cipőre. Csekélység ebben a bőrinségben, ugy-e? Vázsonyiné attól félt, hogy a nagy kereslet még jobban fölveri az itthoni képtelen árakat és arra gondolt, hogy Bázeltől és Kölnből szerzi be a topánkákat. Megalkudott tizenhét korona átlagos árban (persze annak a huszezer gyereknek nem egyforma volt a lába és 22—40 számu cipőkre volt szükség), a mit nem volt szabad sokallania, hiszen az ő kerületében van az Angyalföld és a Tripolisz, a nyomornak ez a két sötét tanyája, a hol a legnagyobb hidegben is meztláb jártak a gyerekek. Ha hozzáveszed, hogy tizezer harisnya is kellett, könnyen elhiheted, hogy háromszázezer korona még se kottyant erre a nagy beszerzésre, pedig fedezet alig volt rá. Beszéltem akkortájt Vázsonyinéval, hallottad volna, milyen rajongással mondta nékem: „Ezt meg kell csinálni mindenáron, meg kell menteni a jövő nemzedéket. Nem engedhetjük, hogy ezek a szerencsétlenek cipő hiányában iskolát kerüljenek és az analfabéták szomorú seregét gyarapítsák.”

Az állam a Hadsegélyző útján százezer koronát juttatott cipőre, a többi a társadalomnak kellett pótolni. Hogy ez nem kis föladat volt, elképzeld! A Terézvárosban magában huszonegyezer koronát gyűjtöttek és a többi kerület is jó szívet vett részt a versenyben. Persze, a háborúval együtt a meztlábás gyerekek száma is nőtt és a külföldi vásárlás nem is bizonyult elégnek; itthon kellett még kétszázötven párt rendelni, a mi újabb ezer koronákat jelentett.

Most már aztán hozzá lehetett fogni a munkához. Mert a komoly munka csak ezután következett: fel kellett öltöztetni a huszonegyezer gyereket és a „ruhásbolt” lelkiismereti kérdést csinált abból, hogy mindenki megkapja, a mit neki szántak. Ez a munka nem volt szórakozás egy pillanatig sem, hanem munka a szó szoros értelmében. Nap-nap után reggel tiztől déli egyig öltöztetett a Vázsonyiné gárdája fáradhatatlanul, nem finnyáskodva a külvárosi piszoktól, nem rettegve bacillusoktól és kitéve magát sok-sok durvaságnak. Mert az csak nem lehetett valami kellemes, ugy-e, a mikor az egyik napszámosasszony azzal dobta vissza a gyerekcipőt, hogy neki nem kell a gombos, a másíknak a fűzős nem tetszett, mert ő „nem ér rá azt fűzőgetni!” A harmadik a bérnyálásra kért fehér kabátkát csapta oda, hogy nem csinál maskarát a lányából. És harisnyát lehuzni, cipőt befűzni, feketéllő ingeket tisztával kicserélni — és mindezt manikűrözött kézzel és egy őrangyal mosolygásával! — drágám, ugy-e belátod, hogy ez több mint jótékonyság, mert itt már a szívet is odaadja az ember. De többet is kap érte, mint a sablonos jótékonyságok. Gyönyörű jelszó az övék: *Mindent a jövő nemzedékért!* — de a jutalma is gyönyörű. A gyermekhalálánál, a tiszta lélek örömenél nincs boldogítóbb jutalom és én szívből irigylem Vázsonyinét, a kit a Terézvárosban minden kis csukaszürke ismer és ujjal mutatnak utána: „Ez az a néni, a ki minket felöltöztetett!”

Azaz, hogy mégsem irigylem. Ő megérdemli ezt Isten és ember előtt. És büszke lehet jól végzett munkájára, a mit, halom, a jövőben is folytatni akar. Bizony a hadiárva mindig több lesz, a drágaság nagyobb és a mit a harctéren küzdő katona felesége kap, csak éppen arra elég, hogy éhen ne haljon. Igaza van annak, a ki azt mondja, hogy ezen a téren kötelesség az adakozás, szentebb minden más kötelességnél, mert a jövő Magyarország kertjéről van szó, a honnan annyi virágot kigyomlált a halál. És Vázsonyiné már csinálja új téli hadjáratának tervét. Ujra posztót kér és a félire már huszonegyezer cipőt akar varratni orosz foglyokkal. Így aztán majd csak megbirkózunk valahogy a nyomorúsággal is, a mi keményebb ellenség minden másnál.

Nagyon sokat írtam, de te kérdeztél és én a szívem szerint eleltem. Jössz másodikán a Tavasz estére? En ott leszek és a viszontlátás reményében sokszor öllelek
Zsizi.

Alapítva 1862.

CUENDET CONSTANT

svájci órák

Budapest, IV., Kigyó-tér 5. szám.

Az órák szakmát felölélő összes zseb-, nipp-, fali- stb. órák raktára. :: ::

KARCSATTÓRÁK. JAVÍTÁSOK. KATONAÓRÁK.

Az Országos Kaszinó estéi.

A *Tavaszi Esték* tizenöt rendező dámája meg lehet az előzetes sikerrel elégedve. Az áprilisi Kaszinó-esték akkora vonzóerőt gyakorolnak társaságszerte, hogy még a békés idők legszebbjén sem emlékezünk hasonló érdeklődésre. Pedig e siker titka oly természetes, oly egyszerű.

Először is szép a cél, melynek javára az estéket rendezik. Soha nem volna szabad elmulasztani az alkalmat, a mikor külföldön, Németország és Ausztria mellett, mi is életjelt adhatunk magunkról. A sassnizi fogoly-kicseréléseknél most fogjuk először magyar szóval üdvözölni, s a Tavaszti Esték jövedelméből vásárolt szeretetadományokkal megajándékozni hazatérő rokkant honfitársainkat.

A nagy érdeklődésnek azonban más magyarázata is van: az Országos Kaszinó gyönyörű termeit mindig nagy örömmel látogatta a társaság, az ott rendezett összejövetelek biztos sikerre számíthatnak. Lehetetlen ezuttal meg nem említenünk, hogy a kaszinó igazgatósága nobiles elhatározással szintén hozzá óhajtott járulni a jótékony cél sikeréhez s nemcsak termeit engedi át s a velejáró költségeket fedezi, hanem a teánál is vendégeitül tekinti a megjelenőket.

Harmadszor: a Tavaszti Esték formája — vacsora utáni időben, este kilenckor kezdődnek — ujszerűségénél fogva tetszik, az előadások után nem kell a társaságnak rögtön szétozslania, a jótékony rész befejeztével szívesen térünk vissza egy csésze tea mellett a társasélet régi, ártatlan öröméhez, s nem követünk el bünt, ha kötelességeink teljesítése után egy-két órára újra társas lények is leszünk.

Az első est díszes műsorán Höfer altábornagy felesége fog háborus benyomásairól előadást tartani, egy kiváló művészünk muzsikálni s a társaság két fiatal tagja: Darányi Ella és Horváth Boldizsár hypnotikus szeanszt fognak bemutatni.

Mindezek után nem komédiából, de komolyan kérjük a dámákat: jöjjenek egyszerű délutáni toilettben, kalap nélkül, ennek a társaságnak igazán semmi szüksége nincs egymást parádéval tullicitálni. Az urak is csak sötét ruhában jelennek meg, mert bár mindez külső forma, talán jobban illik az idők komolyságához.

D. I.

Magyar huszárok az olasz harctéren. Balról-jobbra: gróf Zichy János, Vigand E., Moshack János, Halmy József kadétok és Rakovszky B. főhadnagy. A háttérben báró Schell D. lovagol.

Vígán a harctéren. Balról-jobbra: báró Feichtinger György, Szalay Ákos, Szüts Endre, báró Jeszenszky Miklós és Térffy Béla. ifj. Emmich Gusztáv felv.

KONSTANTIN KAPITÁNY.

Történet egy galíciai kisvárosból.

Irta LAKATOS LÁSZLÓ.

Néhány sor.

»Granichstaedtchent nem szeretem. A halott édesanyám emlékére esküszöm, hogy nem is szerettem sohasem. Sem őt, sem mást! A mit érte tettem, becsületből tettem. Ennyi az egész. És még egyet fogadok a halott édesanyám emlékére. Azt, hogy soha-soha jó nem leszek Magához, Konstantinovic Konstantin kapitány! Miért? ... Egyet szerettem volna életemben: gyermeket. Azt sem bánom, ha nem égeti el ezt a néhány sor irást. J.«

Sáfrányszin papírra volt írva ez a néhány sor, a mit Konstantinovic Konstantin kapitány egy reggelen ezüst dohányszelencéjében talált. A dohányszelence vésett cirádái olyanok voltak, mint egy szép, régi könyv bekötési táblájának cifrái.

A kapitány sokat gondolkozott rajta, hogyan került szelencéjébe ez a pár sor. Sosem látta azelőtt Julia irását. Mégis tudta, hogy ez a pár sor hiteles.

Azután? Multak a napok, mint eddig.

Vasárnap reggel.

A tizenhetedik szombaton volt, a mit az oroszok J* * galíciai kisvárosban töltöttek. A kozák megint hajnalig kártyázott az orvossal. Csak ketten játszottak. Julia éjfélén túl egy óra hosszat ült mellettük, azután otthagyta a férfiakat. Aludni tért. Reggel hat órára a kozák minden pénzét elvesztette, az orosz is, az osztrákot is, a mi nála volt. Az orvos udvariasan revanche-ot ajánlott neki. A kozák megköszönte.

— Majd holnap este, ha megengedi doktor ur...

Kezet fogtak, elbucsuztak. A doktor a hálóba ment. Konstantin lesétált a kertbe, a mely előtt feketebe öltözött lengyel parasztleányok most mentek a hajnali misére.

A namuri vadászverseny: Halali.

— A hadnagyoktól kérek majd kölcsön a zsoldfizetésig, — gondolta a százados és szive boldog ámulással érezte, hogy a kora tavaszban milyen édes a bokori rózsaszínű e virág, mint Julia körme és Konstantin szemével most a fehér függőnyt kereste, a mi az orvosék hálójának ablakán... Azután hirtelen valami hang, madárcsipogás ez, vagy megvert szerelem panasza? A kert kapujában egy kis gyermek feküdt, fehér pólyában, arca az éhségtől és a hidegtől halványkék, mint némely vadvirágok színe.

A kapitány lehajolt. Főlemelte, ölbe vette a gyermeket.

— Kítették, — gondolta. — Szégyenbe jutott anyja elhagyta.

Lassu, dajkáló lépéssel vitte fel szobájába az éhes gyermeket, a ki a kapitány meleg karjában elaludt.

— Julia, — jutott eszébe, — a szakállas orvos... nekik nincs gyermekük... hála Istennek... ó, ha nekem... egyszer, ha én... majd a hadnagytól kérek... Zsoldfizetéskor visszaadom nekik... Hogyan kártyázik az az ember!...

Lefutott a kertbe és hamar visszatért. Virágot hozott magával onnan, sok-sok bokori rózsát, csiklandós édes illatút (— mint Julia körme, olyan rózsaszínűek voltak — mondtuk már? —) hármat halálba hervadozót is. És a gyermek friss vászonszagu pólyáját behintette a virágokkal. A talált gyermek feje közé is rózsát ültetett, olyan volt már a gyermek, — leány-e vagy fiu? — mint egy csecsemő keresztény szent.

A nyitott ablakon egy kozákot fűttenetett fel:

— Itt átmész ezen a hosszú előszobán... azután kopogsz az ajtón... az asszonynak adod a gyermeket és megmondod, hogy én küldtem, én Konstantinovics Konstantin kapitány... Értetted?

A parancsot pontosan megismételte a kozák. Nagy, rikácsoló csizmájában már el is indult... A kapitány — Konstantinovics Konstantin, a hadi iskolát járta Pétervároth és édesanyjától a Csodatévő Szűz arany-

mását kapta, mielőtt elindult a nagy háboruba — kulcsra zárta be az ajtót. A pamlagra feküdt, a kényes, himzett bécsi jószágra (nászajándékba kapta Julia tizenegy év előtt), a feszületet a mellére tette, a három hervadó rózsát (ezt magának tartotta meg) melléje. Jobbkezével revolvere után nyult.

— A szivemnek irányítom, — gondolta — és vérem befesti az ő ágyneműjét. Olyan lesz, mintha a karjai között halnék meg.

— Julia! — üvöltötte.

Azután behunyta a szemét. A revolvert most szivének szögezte, de még el nem sütötte.

— Julia, — susogta — Julia...

Azután:

— A gyermek...

Legvégül:

— Anyám...

Juliára igyekezett gondolni (e gondolattal, melyről azt hitte, hogy az utolsó, csukott szemével őt akarta a szemhéja alatt látni. De most nem tudta Juliát látni. Magát kellett látnia, saját magát, Konstantinovics Konstantint, az orenburgi kozákok kapitányát, amint ott fekszik Julia selymes butorán. A szive helyén mély lőtt üreg van és a finom selymes butoron körülötte is sok vér, közöttük virágok, egy gyermek kis teste és egy kártyalap.

Konstantin kezéből szépen lassan hiányzott a revolver. A pamlagra csuszott, onnan a földre. Esés közben kicsit koppant az acélszerszám, de Konstantin ezt már nem hallotta. Ő már mélyen aludt a fáradt hajnalban, tisztán és nem kevésbé édesen, mint a gyermek, kit az imént küldött át Juliának. Azt álmodta, hogy ő a gyermek apja. Balkeze még a rózsákat fogta, de igen lankadtan. Messziről talán templomba készülők lengyel menyecskék danoltak szeliden. Vasárnap reggel volt és a falu népe ilyenkor templomba megy.

Vége.

DIVATLEVÉL.

A tavaszi divatcikkek aktualitását nem kizárólag a szokatlanul korai verőfény kölcsönzi. Igen fontos és mélyreható mozgalom tereli reá a figyelmet: hazafias mozgalom, a mely a főúri hölgyvilágból indul ki s melyhez készséggel csatlakozik az egész művelt Magyarország. Nincs semmi ok arra, hogy ne legyen divat és divatos öltözés, de ezt is, mint minden ténykedésünket a hon szolgálatába kell állítani.

Való igaz, hogy hosszú időre elegendő gyapju és selyemanyag áll rendelkezésünkre. Miénk, asszonyoké az a kötelesség, hogy ebből a készletből válogassunk. Ne akarjunk helytelent, néha lehetetlent, ne is próbáljuk rászorítani a kereskedőt, a gyárost, hogy »mással« kedveskedjék izlésünknek. A divat, ha szép és semmi egyéb, akkor is megfelelő hivatásának.

Árva János, eme legrégibb divatmesterünk szerint taffta lesz az idény karakterisztikuma. Bizonyos, hogy sem a taffta-toalett, sem ugyanez kosztümjelleggel soha sem szorítja ki a kelméből készült trottort, melyet a józan célszerűség indokol meg. Azonban a kettőnek szerencsés vegyülése hol egyszerűsíti az egyiket, hol nemesíti a másikat olyannyira, hogy nehéz ketjük közt megszabni a határt. Az egyik sötétké selyemkabátnak majdnem az egész alja posztó, főleg alsó pereme, tehát az egész öltözéknek azon része, mely leginkább érzi meg az idő viszontagságait. Viszont posztó a kabátnak öv- és előrésze, mansettája újból főleg ott, hol sok gomb és gomblyuk hamar megviselne a selymet. Egy ugyancsak kék taffta-toalett szegélye kék szövet, a háromszoros kasisgallér ugyan a selyembe szabódott, de mindegyiket tenyérsáv fejezi be. E két öltözék közül utóbbi tulajdonképpen külön feje-

zetet igényelhetne, mert az új zsánerhez tartozik. Régente, mikor még dobáltunk a francia divatszavakkal, sőt az idegen hangzású név egyenest odatartozott a ruha sikkjéhez, robe printempera kereszteltük volna. Akár szolgálailag lefordítjuk az elnevezést, akár másképp ültetjük át édes magyar nyelvünkre, a lényeg megmarad, a lényeg, mely az, hogy a ruha céljának mindenképp megfelel.

Lehet, hogy ennek a tavaszi ruhának mai formájában a valamikori princessruha az ősanja. Látok emebben némi vonatkozást amarra, az szerencsére nem tévesztiszem elől a megváltozott esztétikát. Annak a kornak a jellegét a halháj, a merev szabályba öntött forma és mozdulat adta meg, a maié az individualizmus, a mozgás szabadsága. Az ennek megfelelő divatruha szabása blúzszerű, a nyakat szabadon hagyó, kigombolható, tehát könnyen szabályozható világos mellénykével ellátott. Szoknyája oldalt záró; ujjnyi vékony-ságu, szerényen meghuzódó öv tartja össze a két részt. Hogy világos vagy sötét, tarkán himzett vagy egyszerű tress-diszű legyen-e az újfajta öltözék, tökéletesen egyéni. Kinek a csikos, kinek a kockás. Kinek a tengerész-kék, kinek a drapp.

Nem követek el semmi-féle indiszkréciót azzal, hogy így világgá kürtölöm Árva János cégének legújabb modell-kreációit. A sok divatkalyiba közül eme szilárdan kiemelkedő divatház tulajdonosa céltudatosan vezet át bennünket a ruház-

Árva János és Tsa
cs. és kir. udvari szállítók műterméből.

kodás válságán.

Jól felszerelt földszinti áruosztályában ma is nyújtja, mit szemünk megkíván. Szívesen megtoldja jó tanáccsal, utbaigazitással. A német »vételnépszerűség nélkül«-t magyarosan úgy ejtik ki, hogy jó bornak nem kell cégér.

Marie.

A nyugati harctérről. Német gyalogság a frontra indul.

Gondolatok.

Boldognak azt az embert nevezhetjük, a ki úgy él, hogy önzése miatt meg ne gyűlöljék és önzetlensége miatt ki ne zsákmányolják.

*

Egy arab közmondás szerint az oktalan embernek hat ismertető jele van: Haragszik. Beszél haszontalanul. Hisz mindenkinek. Változtat, a hol nem kell. Azt keresi, a mihez semmi köze. Nem tudja megkülönböztetni barátját az ellenségétől.

*

Ha valaki a maga kárával más hasznára hazudik, az több mint az igazmondás.

*

Akarod hogy megbecsüljenek? Kezd magad.

*

A nagy női szépség az istenek veszedelmes ajándéka. Száz nagyon szép nő közül kettő-három ha el tudja viselni ennek az áldásnak a súlyát.

*

A legjobb szépítőszert: tiszta szív, természetes magaviselet, munka, friss víz, szabad levegő és minél kevesebb udvarló.

*

Az asszony hire csak akkor tiszta, ha védelmezni sem kell.

*

Dumas mondja, az ifjabbik: Nincs olyan sok rossz asszony, mint a hogyan mondják. És nincs olyan sok jó, mint a hogy képzeljük.

*

Ha a nő nem szive szerint tesz valamit, nincs köszönet a munkájában.

*

Férfi és nő között nem lehet tartós barátság. Vagy összevesznek, vagy egymásba szeretnek.

*

A cinikus ifju épp oly nevetséges, mint a szentimentális öreg.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratot nem ad vissza a szerkesztőség. —

Tisztelettel értesítjük előfizetőinket, hogy lapunk a szétküldés egyszerűsítése céljából ezentul hetenként mindenkor vasárnap jelenik meg. — Az isonzói teszület. Ha valaki ilyen erős dolgokat mond, sokkal több erővel kell mondania. — Képek. Rövid léleketű és tulságosan rapszodikus. — Aranyvirág. Sorát ejtjük. — Könyek. Nagyon szomorú. — Szittyá harcosok unokája. Nem közölhető. — Verica, Bród. Elnyújtott, kevesetmondó történet. Tehetsége azonban nyilvánvaló. Próbáljon valami mást. — Kozákok. Jönni fog, de türelmet kérünk. — Dr. V. J. Szabadka. Azt a regényt nem ismerjük és így nem is mondhatunk róla semmit. — Szenicze és vidéke. A férjhez menő menyasszony a leánynevének kezdőbetűit használja monogramként. A már férjnél levő asszony új fehéreneműjébe férje vezetéknevének és a maga keresztnévének kezdőbetűiből álló monogramot csináltat. Az adott példa szerint tehát L. J. a helyes.

Felelős szerkesztő: DOBAY ISTVÁN dr.

Főmunkatárs: NÁDASDI BAÁN ACHILLES dr.

Laptulajdonos: DOBAY ISTVÁN és SZÉNÁSY SÁNDOR DR.

A Társaság előző évfolyamai lapunk kiadóhivatalában kaphatók.

Brachfeld F.

Ő csász. és apost. kir. felsőge kamarai szállítója.

Tavaszi uri ingek és ujdonságok.

Uri ruházat mérték szerint.

Tavaszi és esőköpenyek!

Budapest, V., Dorottya-utca 1. Szizella-tér sarkán.

Különlegessége: Tábori selyemingek.

A namuri vadászverseny : Leszállás a völgybe.

Az északi harctérről : Megrakodva szeretetadományokkal.

MEGJELENT
a
Sárosi Emlékalbum

az orosz betörés által sujtott sárosi nép fölsegítésére. A százhatvan oldalra terjedő, gazdagon illusztrált emlékalbum, melynek egész jövedelme jótékony célra jut, A Társaság kiadóhivatalában is kapható

Ára 6 korona.

Urmánczy Nándorné
Szakácskönyve

:: az uri világ izlése ::

A könyv ára kötve 3 kor. 60 fillér. A szerző könyvének tiszta jövedelmét a háboru árvái felsegítésére fordítja.

Eltér minden eddigi sablonos rendszertől. A mai viszonyokhoz alkalmazkodik. Közel 500 eredeti, praktikus étel receptjét maga próbálta ki és a ki utána csinálja, biztosra mehet. Főszempontjai: takarékoság, izletesség, egészség. Kiállítását igazán művészi: címődelét *Glatter Gyula* festőművész rajzolta. ** Megrendelhető: **A Társaság** kiadóhivatalánál, Budapest, Ritz-szálló.

Asszonyokat érdeklő könyv!

Ára **A NŐI DIVAT MŰVÉSZETE**
3 **IRTÁ IFJ. GONDA BÉLA**
korona.

Megrendelhető A Társaság kiadóhivatalában.

Wer sich für
Reit- und
Fahrsport
und
Pferdezucht
interessiert,

lese die illustrierte Sportwochenschrift

„Sankt Georg“

Bezugspreis für 1/4 Jahr M. 6.—

:: Probehefte kostenlos. ::

Verlag Sankt Georg G. m. B. H. Berlin W. 35.